

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
24	Akkoordenleer	Essentiële bluesakkoorden concepten - deel 8

“**Deep Dive**” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de **GuitarJan.com** nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “**Deep Dive**” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “**Deep Dive**” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website **GuitarJan.com** je natuurlijk alle studie- en oefenmogelijkheden biedt.

Essentiële bluesakkoorden concepten - deel 8

Dit is de achtste en laatste uitgave van “**Deep Dive**” waarin we essentiële bluesconcepten bespreken. We hebben al heel wat over akkoordprogressies besproken, en je hebt een aantal muzikale trucjes geleerd om akkoordprogressies professioneler en muzikaler te laten klinken, zoals *double stops*, *hammer-ons*, *pull-offs*, *slides*, *turnarounds*, etc. In deze editie van “**Deep Dive**” kijken we naar de meest gebruikte expressietechniek in de blues, en dat is *string bending*, kortweg *bending*. Bij *bending* verbuig je als het ware een toon naar een andere toon. Je doet dit op de gitaar dus door de snaar met je vingertoppen naar boven of naar beneden te duwen. Meestal zijn het *bends* van een halve of een hele noot (één of twee fretten) maar soms ok wel eens anderhalve of twee noten. Als je bending combineert met bijvoorbeeld vibrato, dan lijkt het soms wel alsof je een zangstem op je gitaar naspeelt. BB King is hierin de absolute grootmeester, maar ook Eric Clapton, David Gilmour en Stevie Ray Vaughan zijn beroemd vanwege hun *bending* techniek. Bending vergt oefening en geduld om onder de knie te krijgen en zeker in de beginfase is dit een stevige belasting voor je vingertoppen, maar naarmate je vordert, zal het gemakkelijker worden. Stevie Ray Vaughan zou vroeger zijn door het vele *benden* beschadigde vingertoppen voor ieder optreden met een soort superlijm insmeren, om nog verdere schade aan zijn vingers te voorkomen. Niet zo verwonderlijk, want Stevie Ray Vaughan speelt met ongelooflijk zware 0.013 snaren. *Bending* doe je het beste door meerdere vingers te gebruiken. *Best practice bending* in de blues- en rockwereld is dat je de *bend* begint met je derde vinger (ringvinger), en je eerste en/of tweede vinger (wijsvinger en middelvinger), gebruikt om de *bend* te ondersteunen.

1 E Shape

G Shape

Door meerdere vingers tegelijkertijd te gebruiken verdeel je de snaarspanning beter en heb je meer controle over de *bend* beweging, dan met één vinger mogelijk is. Een ander aspect van *bending* is de juiste gewenste toonhoogte in de *bend* te bereiken. *Bending* gebruik je om bijvoorbeeld een andere noot in de toonladder te bereiken, of wat atonaliteit in je gitaarsolo te brengen door te *benden* naar noten buiten de toonladder waarin je speelt. Voor deze “**Deep Dive**” gebruiken we een tweetal *shapes* uit de C.A.G.E.D. theorie, namelijk de E *shape* en de G *shape*. Zie voorbeeld 1 op de vorige pagina. Beide *shapes* worden in dit voorbeeld gebruikt in de A mineur pentatonische toonladder. De eerste stap in goed *bending* is het trainen van je oren. Kijk eens naar de drie noten in figuur 2. Als je de noten nader bestudeerd, zie je dat de noten een combinatie zijn van de beide pentatonische *shapes* E en G die we gebruiken, verzameld op de G-snaar.

Figure 2 consists of three musical examples, labeled 2, 3, and 4, each showing a musical staff and a corresponding fretboard diagram for the G string. Example 2 shows a sequence of notes 5, 7, and 9. Example 3 shows a sequence of notes 9, 7, 9, 7, with arrows indicating a 'full' bend from the 9th fret to the 7th fret. Example 4 shows a sequence of notes 8, 7, 8, 7, with arrows indicating a '1/2' bend from the 8th fret to the 7th fret.

We gebruiken deze 3 noten frase voor onze gehoortraining. Het doel is om jezelf vertrouwd te maken met de toonhoogte van de hoogste noot, in ons specifieke geval is dat de 9de positie op de G-snaar. De reden dat we met die klank vertrouwd proberen te worden, is omdat je gaat proberen de 7de positie zo te *benden*, dat je de toonhoogte van de 9de positie bereikt (voorbeeld 3). Speel daarna weer de noot op de 9de positie, en luister aandachtig of die toonhoogte overeenkomt met de toonhoogte van de *bend*, die je zojuist hebt gemaakt. Wees kritisch op jezelf: hoor je wel exact dezelfde toonhoogte? Of klinkt de *bend* toch te laag, of juist te hoog? Dit type *bend* heet een *full tone* (of *full step*) *bend*. Je moet daarvoor een *bend* maken die gelijk is aan het equivalent van twee posities op de gitaarhals. *Half tone* (of *half step*) *bends* overbruggen één positie op de gitaarhals. Dit zie je gebeuren in voorbeeld 4, waarbij de 8ste positie de doelpositie is.

In de bluesmuziek worden *quarter tone* (of *quarter step*) *bends* ook veelvuldig gebruikt. Deze *bends* vallen in de categorie *microtonal bends* omdat het *bends* zijn die qua toonhoogte als het ware tussen twee noten in liggen.

Figure 3 consists of three musical examples, labeled 5, 6, and 7, each showing a musical staff and a corresponding fretboard diagram for the G string. Example 5 shows a sequence of notes 5, 5, 5, 5 with arrows indicating a '1/4' bend from the 5th fret to the 4th fret. Example 6 shows a sequence of notes 8, 5, 7, 5, 7, 7, 5 with arrows indicating a '1/4' bend from the 7th fret to the 6th fret. Example 7 shows a sequence of notes 8, 8, 5, 7, 7, 5, 5, 7 with arrows indicating a 'full' bend from the 8th fret to the 7th fret, and '1/4' bends from the 7th fret to the 6th fret.

Een gitaarhals is samengesteld uit telkens stappen van een halve noot, dus een kwarttoon betekent een toonhoogte tussen twee fretposities in. BB King is een gitarist die *quarter tone bends* veelvuldig gebruikte,

om de menselijke stem in zijn gitaarsolo na te bootsen. Een *quarter tone bend* heeft geen doelpositie op de gitaarhals waaraan we kunnen refereren. Om tot een *quarter tone bend* te komen, moet je de helft *benden* van wat je bij een *half tone bend* zou doen. Voorbeeld 5 op de vorige pagina geeft je een oefening in *quarter tone bends*, door de noot 4 keer te spelen. Als je deze *bend* uitvoert, moet je dus een verschil in toonhoogte horen, maar niet zo groot als een hele positie (één fret) op de gitaarhals. *Quarter tone bends* hoor je vaak in de lager klinkende gedeelten van een toonladdershape, maar je kunt ze eigenlijk overal in je gitaarsolo toepassen. In voorbeeld 6 vind je nog meer oefenmateriaal voor de *quarter tone bends*.

Bending is een prachtige manier om meer muzikaal karakter aan een pentatonische *lick* toe te voegen. Zie voorbeeld 7, waarin je een combinatie vindt van *bends* binnen een standaard blues *lick*. De eerste *bend* vind je op de 8ste positie van de B-snaar, en dat is een *full tone bend*, die moet klinken als de noot op positie 10 van de B-snaar, wat tevens een noot is die in de tweede pentatonische *shape* valt die we in onze voorbeelden gebruiken. Daardoor verbind je noten uit de ene *shape* met noten uit een opvolgende *shape*. De volgende *bend* in de maat is een *half tone bend* van de 7de naar de 8ste positie op de G-snaar. De 8ste positie op de G-snaar is geen noot binnen de mineur pentatonische toonladder, maar is een interval dat we kennen als bV (verminderde kwint), die als bijnaam de “*blue note*” heeft. Als je de bV toevoegt aan de andere noten van de pentatonische toonladder, krijg je een mooi *bluesy* klankpalet. Je kunt weer niet te lang bij de bV blijven hangen in je spel, want dan gaat de verminderde kwint vervelend dissonant klinken. Je ziet in voorbeeld 7 ook de *bend* op de 5de positie van de G-snaar. Dit voegt een beetje een vocaal element toe aan de rest van de maten. De laatste *bend* is die op de 7de positie van de G-snaar, die de toonhoogte dient te bereiken van de 9de positie op de G-snaar.

De website GuitarJan.com bied je een ongelooflijke hoeveelheid voorbeeld- en oefenmateriaal in bluesmuziek, voor het geval deze 8 “*Deep Dive*” uitgaven over bluesgerichte akkoordprogressies je naar nog meer bluesmuziektheorie doen verlangen. Kijk op de website onder:

MUZIEKTHEORIE | C.A.G.E.D. SYSTEEM & SOLO'S
MUZIEKGENRES | BLUES (BASIS THEORIE)
MUZIEKGENRES | BLUES (LICKZ APP)

En diverse E-boeken, te vinden onder **PROGRAMMA'S & DOWNLOADS:**

- *Lick Library: Blues Licks & Solo's*
- *Style Files: speelstijlen van topgitaristen ontleed*
- *Blues Masterclass*
- *Power Chords in de Blues*
- *C.A.G.E.D. concept: Solo's spelen in het C.A.G.E.D. systeem*
- *Blues solo's spelen in het C.A.G.E.D. systeem*
- *Pentatonische toonladders en akkoorden*
- *De kenmerkende stijl van Eric Johnson*
- *De kenmerkende stijl van Robben Ford*
- *De kenmerkende stijl van Jonny Lang*
- *De kenmerkende stijl van Kenny Wayne Shepherd*
- *Muziektheorie: Overzichtelijk en praktisch*